Súd:	Okresný súd Košice II
Spisová značka:	25C/62/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7217225038
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Jana Koščová
ECLI:	ECLI:SK:OSKE2:2019:7217225038.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou Mgr. Janou Koščovou v spore žalobcov : Z. X P.: T.. B. Z., G.. X.X.XXXX, K. K. X, C., Z. X.P.: T.. O. Z., G.. X.X.XXXX, K. K. X, C., Z. X.P.: V.. T.. B. C., O.., G.. XX.X.XXXX, K. U. XX, C., Z. X.P.: L. C., G.. XX.X.XXXX, K. U. XX, C., právne zastúpených JUDr. Ivanom Husárom, advokátom, so sídlom Vojenská 14, Košice, proti žalovanej: A. C. O., T.: XXXXXXXX, A. A. E. R. XX, K., právne zastúpenej Mgr. Pavlom Horovčákom, advokátom, so sídlom Hroncova 3, Košice, v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

I.Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1.rade 15.000,-Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 2.rade 15.000,-Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 3.rade 10.000,-Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 4.rade 5.000,-Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

VI. Žalobcovia v 1. až 4.rade majú právo voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z výšky priznaného nároku.

o d ô v o d n e n i e :

1.Žalobcovia žalobou podanou súdu súdu 9.11.2017 žiadali, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom v 1.rade až 3.rade po 100.000 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanej v 4.rade 50.000 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania.
Žalobu odôvodnil skutočnosťou, že dňa 14.11.2014 v čase o 00,05 hod došlo k dopravnej nehode, pri ktorej zahynul T.. M. Z.. Dopravnú nehodu spôsobil vodič Ukrajinskej národnosti Z. C., G.. XX.X.XXXX Z. I. G. F.. Za uvedený skutok bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 2T 10/2015 zo dňa 8.3.2016. Žalobcovia v 1. a 2.rade sú rodičmi zomrelého T.. M. Z. a žalobkyňa v 3.rade je jeho sestrou a žalobkyňa v 4.rade je jeho neterou. Žalobcovia sa pred podaním žaloby obrátili na žalovaného s výzvou na úhradu nemajetkovej ujmy. Žalobcovia uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom zásahu do osobnostných práv a práva na súkromný a rodinný život podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka, pričom vo vzťahu k žalovanému si uplatňujú nárok voči poisťovateľovi v súlade s ust. § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. a § 24 Zákona č. 381/2001 Z.z. Poukázali na okolnosť, že T.. M. Z. mal v čase dopravnej nehody 35 rokov. V dôsledku jeho úmrtia žalobcovia stratili približne 45 rokov rodinných a sociálnych vzťahov s blízkou osobou. Od úmrtia menovaného sa zmenil ich rodinný a súkromný život. Žalobca v 1.rade mal so synom výnimočný vzťah, od malička spolupracovali na záhrade okolo chalupy, pravidelne sa so synom navštevovali, pomáhali si. Žalobca v 1.rade po smrti syna utrpel

šok, nebol schopný vybavovať potrebné veci okolo pohrebu. Žalobkyňa v 2.rade mala so synom taktiež blízky vzťah, každý deň boli v kontakte telefonicky, syn jej bol veľkou oporou, zdôrazňoval, že sa o rodičov postará. Strata, ktorú utrpela žalobkyňa v 2.rade po smrti syna je neopísateľná a neodstrániteľná. Žalobkyňa v 3.rade ako sestra zomrelého mala s ním blízky vzťah, navzájom si pomáhali. Od jeho smrti je smutná, zmenil sa jej duševný stav i telesné zdravie. Nevie sa od smrti brata sústrediť na prácu, brat jej veľmi chýba. Žalobkyňa v 4.rade je neterou zomrelého. Ku dňu smrti tento nemal vlastné deti a bol jej krstným otcom, často sa navštevovali, venoval sa jej, od kedy zomrel nechcela spomínať jeho meno, chodiť na jeho hrob a od uvedenej doby je veľmi často smutná.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že podľa názoru žalovaného, nároky uplatnené žalobou nie sú kryté zákonným poistením, preto navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na okolnosť, že v danom prípade nie je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného, a to vzhľadom na znenie § 4 Zákona č. 381/2001 Z.z., nakoľko z jednotlivých ustanovení Zákona č. 381/2001 Z.z.vyplýva, že poisťovňa je povinná uhradiť poškodenému škodu, nie akúkoľvek ujmu, vrátane nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnostných práv žalobcov. V zmysle aktuálnych právnych predpisov v SR nie je nemajetková ujma predmetom poistného krytia. Tento právny záver potvrdilo aj rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo 168/2009. Rozsudok Európskeho súdneho dvora Európskej únie C-22/12 podľa názoru žalovaného stanovuje, že povinné zmluvné poistenie má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje aj vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že v žiadnom prípade nie je možné vyvodiť, že by náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode spadala do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia v zmysle aktuálneho platného účinného slovenského práva. Zákon o povinnom zmluvnom poistení platný v Slovenskej republike žiadnu takúto položku v rámci nárokov, ktoré poisťovateľ poškodenému poskytuje nemá a neuvádza.

3. Súd v konaní vykonal žalobcami navrhnuté dokazovanie výsluchom žalobcov v 1. až 3.rade, lekárskymi správami predloženými žalobkyňou v 3.rade, fotografiami predloženými žalobcami v konaní, rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 2T 10/2015-245 a zistil tento skutkový stav:

4. Z výpovede žalobkyne v 2.rade vyplynulo, že táto situáciu po smrti syna prežívala veľmi ťažko, denne na neho myslela, pred jeho smrťou boli spolu v kontakte denne, trávili spolu víkendy, volali si, mali v rodine veľmi dobré vzťahy, syn jej vravel, že jej bude stále pomáhať, taktiež ideálne vzťahy mal aj s dcérou, teda s jeho sestrou. Rodičom pomáhal na rodinnom dome, v záhrade. Po jeho smrti stále na neho myslí, nevie na neho zabudnúť. Užíva lieky. Navštívila neurologickú ambulanciu.

5. Z výpovede žalobkyne v 3.rade vyplynulo, že s bratom mali dobré vzťahy od útleho veku, bývali v spoločnej domácnosti do 32.rokov žalobkyne, spoločne trávili čas, víkendy, pomáhala mu so štúdiom, v staršom veku jej brat pomáhal zdravotnými pomôckami a liekmi zo zahraničia, spolupracovali v pracovnej oblasti, neskôr bývali vedľa seba v jednom bloku. Následkom nehody stratila blízkeho človeka, s ktorým mala dobrý vzťah. Stratu pociťuje aj z hľadiska psychického, keďže brat jej bol psychickou oporou z dôvodu,že v minulosti mala psychické problémy. Jej zdravotný stav sa pred smrťou brata zlepšil, avšak následne po smrti brata sa zhoršil a musela užívať lieky proti depresii a úzkosti. Taktiež má problémy v pracovnej oblasti, nakoľko má problém udržiavať pozornosť v práci a publikovať články.

6. Z výpovede žalobkyne v 3.rade vyplýva, že zomrelý brat mal veľmi dobrý vzťah s jej maloletou dcérou - žalobkyňou v 4.rade, boli v kontakte od jej narodenia, stretávali sa u rodičov, spolu sa hrali, staral sa o dcéru po športovej stránke. Po smrti brata maloletá dcéra nechce už o ňom počuť, o jeho smrti, nechce chodiť na cintorín, má pocit strachu, pýta sa, či žalobkyňa nezomrie.

7. Z výpovede žalobcu v 1.rade vyplýva, že zomrelý syn mu bol veľkou oporou. Jeho smrť prežíval veľmi ťažko, zhoršil sa mu zdravotný stav. V marci 2015 mal menší infarkt, odvtedy sa lieči na srdce, má kolísavý tlak, zvýšila sa mu hladina cukru. Taktiež mu bola zistená ďalšia choroba - rakovina a podľa vysvetlenia lekárov, na túto chorobu môže vplývať aj psychika. So synom mali veľmi dobrý vzťah, spolu sa navštevovali, spolupracovali, keďže syn bol technik, poskytoval mu aj odbornú pomoc, veľmi mu chýba.

8. Z lekárskej správy predloženej žalobkyňou v 3.rade vyplýva, že táto bola ošetrená u MUDr. M. X.XXXXX, L. K. U. P. XXXX O. V. O., K. A. Z. P. X013 bola bez liečby, od novembra 2014 kedy došlo k tragickému úmrtiu brata došlo k remisii a od uvedenej doby nedosiahla zlepšenie zdravotného stavu. Doporučená liečba liekmi Magrilan a Valdoxan, Neurol.

9. Žalobca v konaní predložil doklad o vyšetrení u kardiológa zo dňa 13.11.2015 so zisteným nálezom Eupnoe acianóza a rt.hypertenzia diabetes militus.

10. Žalobca v 1.rade predložil v konaní Prepúšťaciu správu, z ktorej vyplýva hospitalizácia žalobcu od 3.5.2018 do 6.6.2018. Z obsahu správy vyplýva, že žalobca bol prijatý za účelom kardiologického riešenia s nálezom trojcievneho postihnutia indikovaného kcabg. Z obsahu správy vyplývajú bolesti posledné tri roky.

11. Z lekárskej správy predloženej žalobcom v 1.rade zo dňa 16.4.2015 vyplýva diagnóza hyperplázia prostaty.

12. Z lekárskej správy predloženej žalobkyňou v 2.rade zo dňa 25.4.2018 vyplýva, že táto bola ošetrená v neurologickej ambulancii. Z obsahu správy vyplýva zdravotný stav - závraty, bolesti hlavy, stavy úzkosti, ťažkosti spánku a doporučená liečba liekmi Neurol.

13. Žalobcovia v konaní predložili rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 2T 10/2015-245, ktorým bol žalovaný Z. C., G.. XX.X.XXXX, štátny občan Ukrajiny uznaný vinným za to, že v okrese Košice - okolie dňa 14.11.2014 viedol súpravu vozidiel tvorenú ťahačom, s ktorou pri prejazde do križovatky s obcou Dvorníky nevenoval dostatočnú pozornosť vedeniu vozidla, prešiel do protismeru, pričom sa čelne zrazil s oproti idúcim motorovým vozidlom značky Audi, ktorú viedol vodič T.. M. Z., O.., ktorý pri dopravnej nehode utrpel odtrhnutie mosta mozgu od predĺženej miechy so zlomeninou kosti lebečnej spodiny, pri úrazovom poškodení viacerých orgánom, následkom ktorých na mieste dopravnej nehody zomrel, čím spáchal prečin usmrtenia podľa ust. § 149 ods. 1,2 Trestného zákona.

14. Žalobcovia v konaní predložili List zo dňa 13.10.2017 spoločnosti Avus international spol. s.r.o. adresovaný právnemu zástupcovi žalobcu, z obsahu ktorého vyplýva, že predmetná spoločnosť obdržala uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po T.. M. Z., ktorý zahynul pri dopravnej nehode, ktorú zavinil vodič ukrajinského motorového vozidla ťahač s Š.:Q., ktorý mal v čase nehody platné povinné zmluvné poistenie v ukrajinskej poisťovni PZU Ukraine Insurance Company. Ukrajinská poisťovňa zo zákonného poistenia ťahača vysporiadala riadne všetky nároky, ktorú sú kryté zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení. Poisťovňa má za to, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je krytá zákonným poistením. Zároveň aj náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné vysporiadať z garančného fondu Slovenskej kancelárie poisťovateľov, nakoľko vinník nehody mal v čase nehody uzatvorené platné zákonné poistenie a zodpovednostný poisťovateľ je taktiež známy.

15. Z emailovej komunikácie predloženej žalobcami v konaní vyplýva, že spoločnosťou AVUS bolo dňa 23.10.2017 oznámené právnemu zástupcovi žalobcov, že poisťovateľ ukrajinskej poisťovne PZU Ukraine Insurance Company nemá menovaného likvidačného zástupcu na území Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa ust. § 13 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa ust. § 823 OZ, náhradu platí poistiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poistiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

Podľa ust. § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., Náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi 20) a je povinný tento nárok preukázať. 21)

Podľa ust. § 24 ods. 2 písm.d/,e/ a ods. 3 Zákona č. 381/2001 Z.z., Kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu
d) spôsobenú prevádzkou cudzozemského motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba, ktorej zodpovednosť za túto škodu je poistená podľa § 16 ods. 1,
e) spôsobenú prevádzkou cudzozemského motorového vozidla vodičom, ktorému nevzniká pri prevádzke tohto motorového vozidla na území Slovenskej republiky povinnosť uzavrieť hraničné poistenie, s výnimkou cudzozemského motorového vozidla, ktoré sa spravidla nachádza na území iného členského štátu; tým nie sú dotknuté ustanovenia § 24a a 24b,
(3) Poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

Podľa ust. § 24a ods.1 písm.b Zákona č. 381/2001 Z.z., poškodený s trvalým pobytom alebo sídlom na území Slovenskej republiky má nárok na náhradné poistné plnenie z poistného garančného fondu (ďalej len "náhradné poistné plnenie"), ak
b) poisťovateľ so sídlom v inom členskom štáte neurčil v Slovenskej republike likvidačného zástupcu zodpovedného za náhradu škody.

16. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba bola žalobcami podaná dôvodne. Z rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 2T 10/2015-245 vyplýva, že k usmrteniu rodinného príslušníka žalobcov - T.. M. Z. došlo pri dopravnej nehode dňa 14.11.2014, pričom dopravnú nehodu spôsobil vodič Z. C. porušením zákonných povinností - nevenovaním dostatočnej pozornosti vedeniu vozidla.

17. Z vyjadrenia spoločnosti AVUS International spol. s r.o. vyplýva, že vodič Z. C., ktorý zapríčinil dopravnú nehodu, mal v čase nehody platné povinné zmluvné poistenie v ukrajinskej poisťovni, ktorá však na území Slovenskej republiky nemá menovaného likvidačného zástupcu.

18. V danom prípade, že došlo k neoprávnenému zásahu zo strany vodiča Z. C. do súkromia žalobcov chráneného ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je rodinný život žalobcov. Porušením svojej zákonnom uloženej povinnosti pri riadení motorového vozidla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel rodinný príslušník žalobcov, pričom zasiahol do ich práva na rodinný život a rozvíjanie ďalších rodinných väzieb, čím im spôsobil značnú citovú ujmu. Strata rodinného príslušníka je neodvrátiteľnou ujmou pre žalobcov.

19. Súd mal za to, že primeraným zadosťučinením je náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

20. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadať na okolnosť, že smrť dieťaťa je pre rodičov mimoriadnym zásahom do ich osobnostných práv a v uvedenej súvislosti súd zohľadnil ako sa žalobcovia so smrťou syna vyrovnali, aké dôsledky spôsobilo pretrhnutie väzieb v rodine.
Pri vyššie uvedenej dopravnej nehode zahynul najbližší príbuzný žalobcov a jeho úmrtie je pre nich nepochybne traumatizujúce.

21. V rámci úvahy o výške náhrady z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy súd zohľadnil okolnosť, že žalobcovia v 1. a 2.rade stratili syna, s ktorým tvorili harmonickú rodinu, s ktorým síce nežili v spoločnej domácnosti, avšak sa navštevovali a vzájomne si pomáhali. V dôsledku násilného úmrtia došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spolužitia. Berúc na zreteľ vek úmrtia syna žalobcov 35 rokov, tento bol v produktívnom veku, kedy pomáhal svojim rodičom, a to po morálnej ale aj po fyzickej stránke. Strata blízkej osoby sa u žalobcov v 1. a 2.rade prejavila aj zdravotnými ťažkosťami, pričom títo museli vyhľadať odbornú pomoc.
Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy žalobkyne v 3.rade súd zohľadnil okolnosť, že išlo o súrodencov, ktorí síce viedli samostatné domácnosti, avšak sa navštevovali, zaujímali sa o svoje súkromie, existovali medzi nimi silné citové a sociálne putá, pričom úmrtím súrodenca medzi nimi došlo k nezvratnej

deštrukcii rodinných vzťahov. Nakoľko vzťahy medzi súrodencami boli intenzívne, žalobkyňa v 3.rade následky prežíva veľmi negatívne, dôsledkom čoho je aj zhoršenie zdravotného stavu, ktorý preukázala zdravotnou dokumentáciou.
Taktiež k negatívnemu zásahu došlo aj v oblasti rodinného života žalovanej v 4.rade, ktorá ako bolo preukázané aj fotodokumentáciou predloženou žalobcami v konaní mala veľmi dobrý citový vzťah k zomrelému, tento so žalobkyňou v 4.rade trávil veľa času. V dôsledku jeho smrti došlo aj na jej strane k strate možnosti viesť s ním ďalší rodinný život, ale aj k následkom v psychickej oblasti, ako vyplýva z výpovede žalobkyne v 3.rade.

22. Na základe uvedeného súd uzavrel, že protiprávnym konaním vodiča Z. C. došlo k nezvratnému zásahu do medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov a tým zásahu do ich osobnostných práv, teda primerané zadosťučinenie u žalobcov v 1. a 2.rade súd považoval náhradu vo výške po 15.000 Eur, u žalobkyne v 3.rade vo výške 10.000 Eur a u žalobkyne v 4.rade vo výške 5.000 Eur vzhľadom na dobu, ktorú žalovaná v 4.rade strávila so zomrelým.

23. V otázke pasívnej legitimácie žalovaného, súd vychádzal z rozsudku Súdneho dvora vo veci C 22/12 zo dňa 24.10.2013, podľa ktorého článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinností poistenia tejto zodpovednosti článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5 EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel zmenenej a doplnenej Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14 ES z 11.5.2005 a článok 1 prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.5.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.
Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že členské štáty majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v článku 1 ods. 2 druhej smernice.
Tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená Slovenskou vládou, podľa ktorej § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka patria do tej časti Slovenského občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahu do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle tohto zákonníka nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Keďže zodpovednosť poisteného, ktorá vyplýva z ust. 11 a 13 občianskeho zákonníka vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že sa na túto zodpovednosť nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice.

24. Zmysel škody podľa právnej teórie je možné prisúdiť aj iným ujmám nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného (ujme morálnej, citovej). Aj podľa právnej úpravy poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v Smerniciach (Smernica Rady č. 72/166/EHS, č. 90/232/EHS, č. 2000/26/ES) sú členské štátny povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potencionálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistného krytia cestujúcich motorových vozidiel neostali neuhradené. V súlade s týmto cieľom sa úpravou povinného poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel vyžaduje, aby poistenie zodpovednosti za ujmu na zdraví pokrývalo zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim okrem vodiča vyplývajúce z prevádzky vozidla (článok 3 ods. 1 Smernice č. 72/166/EHS, článok 1 Smernice 90/232/EHS) a aby bolo zaručené poškodeným osobám, ktoré utrpia ujmu alebo škodu následkom havárie vozidla poskytnutie poistného plnenia a priame právo na podanie žaloby proti poistiteľovi zodpovednej osoby, pričom podľa citovaných smerníc za poškodeného sa považuje akákoľvek osoba,oprávnená na náhradu, pokiaľ ide o akúkoľvek škodu alebo ujmu spôsobenú motorovými vozidlami. Pri použití eurokomfortného výkladu pojmov náhrada škody, škoda na zdraví citovaných ust. Zákona č. 381/2001 Z.z. (§ 4 ods. 1,2,4 a § 15 ods. 1) a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia

zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah, ujmu do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa ust. § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa ust. § 4 ods. 2 písm.a/ Zákona č. 381/2001 Z.z. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti žalovaného v 1.rade za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona.

25. Vyššie uvedený právny názor sa opiera aj o uznesenie Ústavného súdu SR II ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, ktorý vyslovil, že názory súdu v preskúmavanej veci v časti o zahrnutie nemajetkovej ujmy podľa ust. Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti pod pojem „škoda“ podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, nie sú arbitrárne a nevykazujú známky ústavnej neakceptovateľnosti, ktoré by boli spôsobilé po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie viesť k pozitívnemu meritórnemu záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 1 a článkom 13 ods. 1 písm. a/ ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. V tejto časti považoval sťažnosť za zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd v spomínanom uznesení tiež zaujal stanovisko k rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31.3.2016 sp.zn. 3Cdo 301/2012 a poukázal na to, že najvyšší súd sa v tomto rozhodnutí venoval výlučne otázke výkladu ustanovení zákona o povinnom zmluvnom poistení a pokiaľ ide o závery rozsudku Súdneho dvora vo veci C - 22/12 tieto vyhodnotil zdôraznením významu dovetku právnej vety Súdneho dvora („ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej“) a konštatovaním, že „Súdny dvor v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode alebo nie. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej judikatúry aplikujúce vnútroštátne právo, v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. Súdny dvor iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzerať“. Ústavný súd vyslovil názor, že úvaha najvyššieho súdu z hľadiska kardinálnej otázky (nepriamy účinok smernice pomocou eurokonformného výkladu) je nepoužiteľná. Aj keď spomínané rozhodnutie ústavného súdu v danej veci nie je záväzné, je v záujme vytvorenia právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Preto súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal z vyššie spomínaného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.
Na základe uvedeného súd uzavrel, že bola daná pasívna legitimácia žalovaného v predmetnom konaní a žalobcovia si mohli uplatniť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v súlade s ust. § 11 a 13 voči žalovanému, voči ktorému majú nárok na náhradné poistné plnenie z poistného z garančného fondu v súlade s ust. § 24a ods.1písm.b/ Zákona č. 381/2001 Z.z.,

26. V rámci náhrady škody možno priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej osobám oprávneným na jej náhradu po obeti dopravnej nehody, ktorú možno priznať podľa ust. § 13 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní možno považovať za škodu na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm.a/ Zákona č. 381/2001 Z.z., preto žalovaný je v spore pasívne legitimovaní a náhrada uplatnenej nemajetkovej ujmy spadá do zodpovednosti, ktorú znáša prevádzateľ motorového vozidla a rovnako aj poisťovateľ v súlade so zmluvou o povinnom zmluvnom poistení.

Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. V danom prípade súd rozhodol, že žalobcovia majú právo na náhradu trov konania v celom rozsahu, nakoľko však posúdenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od posúdenia súdu, súd priznal žalobcom (u ktorých súd uznal, že im vznikol nárok na nemajetkovú ujmu) náhradu trov v celom rozsahu, avšak zo sumy priznanej súdom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice II v lehote l5 dní odo dňa jeho doručenia v zmysle ust.§ 362 ods. 1 C.s.p. v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p. - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).
Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.)
Ak žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, žalobca má právo podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku.